

Telegrafulu ese de dóue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei, pre afara la S. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte párti ale Transilvaniei sí pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóa' óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 9. pl. ex. 1875.

Preacinstiilor Parinti Protopresviteri si Administratori protopresbiterali, Cinstitei Preotimi, si intregului nostru poporu credinciosu din archidiecea Transilvaniei de religiunea ortodoxa orientala !

Cu considerare la § 89 alu Statutulu organicu, carele prescrie, cá sinodulu eparchiale sa se tiena regulatu in totu anulu, pre bas'a §. 90 alu aceluasiu statutu vine Consistoriulu archidieceanu a conchiemá prin acést'a pre deputatii nostri sinodali — clerici si laici — alesi pentru periodulu 1873—1875, la sinodulu anuale, carele se va tiené aici in capital'a archidiecesei nóstre pre Dumineca S. Apost. Tom'a, si anumitu pre 20 Aprilie a. c. st. vechiu.

Precum in anii trecuti, asiá si asta-data ve poftesce Consistoriulu, cá, cu privire la acoperirea speseloru sinodali, dupa modalitatea ce s'a practisatu pân'acum in archidiecea nóstra si aprobata de sinodulu nostru archidieceanu din a. 1873 pt. 113, se faceti colecte, si banii incursi sa se administreze prin preotii si epitropii bisericesci la PP. Protopresviteri tractuali, iar' Preacinstiile Sele, prelânga o consemnare i voru asterne aici celu multu pâna in Joi'a septamânei luminate, cá ast-feliu de tempuriu se se póta transpune sinodulu archidieceanu spre intempnarea chielueliloru deputatiloru.

Resultatulu de pâna acum alu acestoru colecte, fatia cu anii cei putienu roditori a convinsu pre Consistoriulu archidieceanu despre aceea, ca poporulu nostru credinciosu nu se retrage a-si dá concursulu seu, cându se tractéza despre inaintarea trebiloru nóstre bisericesci, scolari si fundatiunali, si basatu pre acésta convingere, nutresce acea viua sperantia, ca nici la acestu apelu nu ve veti retrage a contribuí, atátu singuraticii cátu si din casele bisericesci pentru scopulu amintitu si la tempulu seu nu va intardiá Consistoriulu archidieceanu a dá crestiniiloru nostri ratiociniulu atatu despre colectele incurse catu si despre modulu cum s'a intrebuintiatu aceste colecte. —

Cá inse sa se póta face publicarea acestor'a intr'unu modu corespundietoriu se recere, cá consemnarea generale protopresbit. sa fia documentata cu specificatiunea ori relatiunea preotulu si a epitropiloru fia-carei comune bisericesci tractuali, chiaru si dela acelea, unde din cause binecuvantate, exceptionalminte nu s'au potutu colectá.

Sabiu din siedinti'a Consistoriulu archidieceanu plenariu, tienuta la 15 Fauru 1875.

In absentia Escelentiei Sale P. Archiepiscopu si Mitropolitu

Nicolau Popca m. p.
Arhimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Sabiu 26 Februaru.

A mai trecutu unu vertegiu politicu in dilele crizei ministeriali si parlamentari din urma, si provedinti'a a voitu, cá sa tréca si acést'a fára sa simtíu vre-o sguduitura. O mare bunatate pentru noi români, fára de

a o sci apretiuí póte, cáci ce se intemplá, déca lucrurile luau unu cursu mai turbure, cine ne-arú fi orientatu? cine ne-arú fi condusu? Concentrati in giurulu unei idei conducátorie nu suntemu; ba nici la chiarificare nu au ajunsu toti români, cá sa se decida pentru o idea, si apoi incátu pentru o conducere personale, mai ca ne vine a dice, ca nu avem pre nimenea, cine sa cúnosca la momentu situatiunile in care vietuim, celu putienu nu intre cei ce se indésa la conducere.

Pigmei suntu destui in tóta lumea, asiá si la noi si inca de tóta mán'a, carii, déca sórtea ii urcá fára de a sci ei cum si pentru ce, pre vre-unu piedestalulu mai inaltu, se credu ca ei suntu uriasii. Dara puterile lor remanu totu puteri pigmeice, puteri, cari afara de impregiurarea ca nu producu nimic'a, mai au acelu desavantiu, ca pre poporulu ce aru avé dreptulu a se mandri cu ele, cându aru fi cum se cade, lu espune si-lu lasa la despretiulu acelu ce sci sa mesure si piedestalulu si inaltimea propria a fia-cáru'a.

Situatiunea cea noua politica ce e dreptu ne lasa sa resufiámu odata; la noi acasa inse ea nu e o statiune mare de somnulentia. Striformarea partideloru in parlamentu a decursu si este terminata. Bine ca intru cátu privesce pre magiari striformarea putienu impórta; impórta inse intru cátu privesce pre barbati politici, cari si au rolele lor in situatiunea cea nóua. Impartirea acést'a este carea nu ne mai dá regazu sa asteptámu pâna cându marimile nóstre mici se voru îndurá sa crésca mari, pentru cá intiél'a cu carea se desvólta astadi lucrurile nu astépta cu seculii. Astadi se cere cá sa fia cine-va la momentu gat'a de actiune. Aducemu si aici iera pre sasi de esemplu, carii si in momentele de fatia nu dormu. Ei indata si intreprinsera ce-va, cu tóte ca au la spatele lor pre cei ce se vaieta asup'r'a rapiriloru de drepturi si pre cei ce amenintia de departare.

Mai deunadile erá multa vorba despre nise formalitati, ca unde sa fia, cându sa fia, cátu de mare sa fia, o conferintia natiunale si apoi tacere. Ni e fórte téma ca acést'a nu insemnéza alt'a de cátu ca, multoru din ómenii nostri le pláce cá in tempulu supremu sa se ascunda in cea mai adenca tacere, si dupa ce a trecutu furtun'a sa iese cu intielepciunea lor, sa faca sféra in lume si sa dica, ca déca eramu noi atunci si atunci la Colintin'a aveau sa se intemple mari minuni pre lume.

Clusianii cá si activistii au facutu ceea ce dictéza mintea sanatósá, cându, dupa vociferarile cele brusce in unele foi natiunale, s'au retrasu in modesti'a lor si au facutu locu corifeiloru. Dara acum si ei si noi si toti români potu sa-si puna intrabarea: Unde suntu corifeii? Ce dicu ei? cum luminéza pre români? La ce au sa se pregátésca si cum? Tacu toti din tóte párti pâna cându voru aparea dóra iera cu vr'unu ucasu improvisatu, de care sa se caiasca si ei lá dóue trei dile dupa ce l'au adusu in viétia.

Ei bine acést'a este politic'a natiunale? Acést'a este langedi'a natiunale.

Popórele care simtu viétia in sine si cari au barbati, cari se intereséza de sórtea lor se manifestéza cu totulu altfeliu. Cérca, lucra in totu mo-

dulu, cá sa nu stagneze sórtea poporulu cáru apartienu.

Sa privimu odata macaru la cechi, la cari le place unor'a a se provocá, cum se póta de vre-o doi-spre-diece ani incóce. Cechii, a cároru programa politica din punctulu nostru de vedere nu o incuviintiamu, lucra din tóte puterile pentru principiile cari le apera si aducu sacrificie mari si inca anu de anu, luna de luna, amu puté dice, di de di. Ei cu mari ostenele si sacrificie si chiaru si pre lânga suferintie n'au lasatu din mánile lor mandatele de deputati pre sém'a altor'a si ei s'aru paré ca aru puté sa fia mai nepasatori fatia cu decurgerea evenemintelor decátu noi, pentruca au unu cleru puternicu, au o aristocratia a cárei ramificatiuni se intinde pâna in cercurile cele mai inalte militare si civile, au o industria carea concurge cu industri'a din celelalte staturi apusene ale Europei, au agricultori mari si mici, dara cu agricultura ratiunale si in stare buna.

Atare tienuta si procedere póte sa n'aiba resultatulu doritu, dara insufia respectu. Ómenii cari si-au formulatu si principiile si procedur'a si remanu consecuenti suntu stimati si de contrarii lor de principie.

Referintiele nóstre nu suntu tocm'a identice cu cele ale cechiloru din Cislaitani'a si asiá modulu nostru de procedere aru avé sa fia in alta forma, modu, carele aru dá de mai putiene dificultáti cându aru fi acceptatu de toti români din Ungari'a; inse déca se acceptéza unu modu mai dificile, nu intielegemu, pentru ce togmai in casulu acestu din urma sa fia indiférentismulu program'a principale politica la noi, cá la nimenea pre lume?

Tempulu trece dara nu si tace, dupa cum crede multa lume de ómeni, dovéda ni suntu cele petrecute in Buda-Pest'a, dovéda ne suntu numerosele brosiuri si alte scrieri politice de totu felulu ale altoru natiunalitati.

Suntemu seraci si nu putemu scrie brosiuri si foi volante? Ei bine avem cinci foi politice. Intr'ensele se póte scrie destulu, sa scrie cei chiamati, dara sa scrie corespundietoriu recerintieloru presentulu, cáci numai asiá sa póte face *mai multa lumina*.

In modulu acést'a vomu avé odata cástigulu ca in fine vomu fi in stare sa esimu din amortiéla, de alta parte vomu sci alege pre barbati adeverati politici de cei ce-si imaginéza ca suntu politici si facu numai confusiuni politice.

Opiniunea publica este esacerbata asup'r'a esecutiunei tramise asup'r'a Poplaceniloru. In tóte pártile se vorbesce de casulu acést'a. In numerulu trecutu amu espusu afacerea mai pre largu, astadi reproducemu *despre esecutiunea tramisa la Poplac'a* ce scrie unu corespundietor din Sabiu la „Kelet“: Casulu acést'a ilustréza fórte frumosu, dice coresp., abnormitatea referintieloru din fundulu regescu. Partea cea mai mare a comunelor rurale suntu in procese pentru proprietate cu cetatea si viceversa. Asiá e si in casulu de fatia. Cetatea Sabiului sustiene ca padurea „Platosiu“ de lânga Poplac'a este a cetátiei; tocm'a acést'a afirma si comun'a Poplac'a; cetatea vrea sa taie aci lemne; poplacenii nu concedu; magistratulu alesu de cetate, care are totu odata si jurisdictiunea

politica asup'r'a comunelor rurale se pune si mijloesce brachiu militariu contra poplaceniloru. Nu dicu, ca jurisdictiunea politica nu e indreptatita la pasulu acést'a, dara cutezu fára de nici o temere sa constatezu ca e mare anomalia, cá magistratulu cetátiei sa judece asiá dicendu in caus'a sea propria. E superfluu a desfasiurá ca casuri de aceste nu suntu acomodate de a intári referintie amicabile intre elementulu românú si sasescu.

A dis'o si ministrulu presiedinte in dieta si o spunu si diurnalele ca diet'a presenta nu va mai durá multu. Mai întâiu vinu feriele pastiloru, cari voru durá cam dóue septamâni. Dupa aceea va mai lucrá diet'a cam pâna la mijloculu lunei lui Maiu a. c. si apoi diet'a presenta are sa se disólve.

Dela 4 Martiu n. incóce ministeriulu celu nou a luat conducerea afaceriloru in mâna. Sub presidiulu min. pres. s'a tienutu consiliu de ministri, si s'au ocupatu mai cu séma cu denumiri in ramurile cele mai inalte ale adminstratiunei. Secretari de stat in ministeriulu de interne, se vorbiá, ca voru fi denumiti Gavriilu *Kemény* si Alessandru *Nicolics*. Si intre comitii superiori inca se vorbiá tare ca se voru face schimbári; celu putienu dóue-spre-diece modificári au sa se intemple si in ramur'a acést'a.

Partid'a lonyayana s'a disolvatu. Cei mai multi din partida au trecutu la „partid'a liberale“ séu a guvernului; optu la partid'a lui Sennyey.

Junimea dela Universitatea din Budapesta si cea dela politechnicu de acolo au pusu in scena in sér'a dela 5 Martiu unu grandiosu conductu de facile in onórea partidei celei nou constituite liberale.

Alalta-ieri in siedinti'a dietale a dechiaratu ministrulu de finacie *Szell*, ca aflandu-se regimulu inaintea unui bugetu gat'a, lu acceptéza si-si reserva dreptulu a face propuneri speciale in desbaterea speciale. Resultatulu finale alu computuriloru de pre anulu 1874 arata ca se mai potu face unele reduceri. Eri s'a inceputu desbaterea speciale a bugetulu. Adimáne, vomu aflá si dorintiele ministrulu presiedinte in privinti'a cestiuniloru ce au sa se resólve in sesiunea dietale presenta.

O brosiura nóua curge pre ap'a literaturéi diurne, carea este intitulata: „Hyjuk haza a legnagyobb hazafit, Kossuthot“ (Sa chiamámu acasa pre patriotulu celu mai mare, pre Kossuth). Brosiur'a constatéza ca Ungari'a este fórte bolnava si dice ca numai Kossuth o mai póte mantú. Natiunalitatiile, dupa brosiura aru capetá, venindu Kossuth sa mantuie tiér'a, totu ce dorescu (cá la 1849!) E de miratu (?) ca promissuniile aceste mari si multilaterale nu facu nici o sensatiune, tocm'a cá si amenintiárile si imputárele ce se facu celoru ce au puterea adi in mâna.

Program'a noului ministeriu ungarescu.

Guvernulu 'si tiene de prim'a sea datoria a regulá bugetulu statulu si in legatura cu acést'a adminstratiunea tierei.

1. Relativu la ajungerea acestui scopu afla necesariu inainte de tóte a esecutá si intre marginele sistemulu actualu pre cátu se va poté cea mai mare

crutiare fără de a periclita problemele statului.

2. A regulă începând dela centru până în jos la comuna administrațiunea luată în sensu mai strinsu, și în legătura cu această administrațiunea financiare și unele agende de ale justiției între ore-cari margini și cu privire la ore-cari afaceri hotarite, pentru că sa se realizeze armonia în administrațiune și reducțiunile sa se pōta execută în mesura mai mare.

3. Modificatiunea procedurii civile, a procedurii concursuale, a institutiunii de executori, regularea procedurii disciplinare și alte asemenea dispozițiuni, spre a lucra într'acolo, că justiția sa fie în genere mai grabnică și mai bună și sa însarcineze în mesura mai mica tesaurul erarialu.

4. Regularea drumurilor ferate în genere, impartirea corespundietōria a drumurilor nōstre de feru, împreunarea celor mai mici, regularea cestiunei tarifali și o controla mai corespundietōria, pentru că astfel suma de garantare a intereselor sa devina mai mica.

5. Regularea cestiunei lucrurilor publice, pentru că tesaurul erarialu sa se pōta desarcina și pre această cale de o parte a erogatoru sele.

6. Urcarea venitelor fără de a urca sumele de contribuțiune:

a) prin dispozițiuni, cari impedecă pagubirea erarialui la dările și tacsatiunile existente;

b) prin o urcare a rentabilității drumurilor de stat — deca nu se pōte altfelu — dându-se în arenda în parte seu preste totu;

c) prin o administrațiune mai corespundietōria a forestarielor;

d) prin o administrare a bailorului vândându-se adeca băile de feru, baile de carbuni și întreprinderile de fabrici, indata ce va fi cu putintia, asiă, cătu sa nu însarcineze tesaurul erarialu.

Mai departe tiene guvernulu de a sea problema

7. Sa inactiveze cassele domesticali cari de-si în starea de adi a casei statului voru impune cetatieniloru statului noi sarcini sa corespunda totu odata recerintielorū autonomiei și sa

aduca la valōre crutiarea până în cele mai inferioari paturi ale administrațiunei;

8. Aducendu numai decātu la valōre dreptulu datu prin lege cu privire la conventiunea vamale și comerciale sa lucre (guvernulu) într'acolo, că până ce cestiunea cea incurcata a sistemului vamalu generalu, care nu se pōte deslegă curendu, se va resolvī, sa se faca relativu la dările de consumțiune dispozițiunile necesare, cari fiindu în interesulu tesaurului erarialu sa corespunda pre lānga această ecuității și dreptății;

9. Luāndu numai decātu a māna cestiunea banței sa o resolta pre cătu se va potē de curendu în conformitate cu dreptulu pre care nime nu-lu va trage la indoiala și cu interesele țierei;

10. A pregatī pentru refundarea respective amortisarea imprumutului de 153 miliōne unu proiectu relativu la valorarea bunurilor de stat.

✱ Diet'a Ungariei.

Siedint'a dela 5 Martiu o deschide vicepr. Bano la 10 ore in. de media-di, aducendu la cunoscint'a casei intratele și întregirea comisiuniloru în locul celor denumiti ministri și amintindu de mōrtea duoreru deputati: Alesandru Buda și Schrēter.

Ministrulu pres. *Wenkheim*, luāndu cuventulu, descopere ca ministerulu e de parere ca în sesiunea presenta *trebuie* sa se debata bugetulu an. 1875 și dupa acest'a proiectele comitetului pentru contribuțiuni și catastru. Celelalte proiecte, cari mai au se urmeze sunt de natura încātu se potu resolve fără mari dificultăți. Proiecte de însemnate mai mare nu se voru aduce spre dezbaterē în sesiunea această din cauza ca tempulu e scurtu.

Simonyi doresce sa cunōca politica financiare a regimului.

Ministrulu de finace *Szēll* recunōce, ca cererea deputatului *Simonyi* e la locul seu și ministrulu aru si dă o espusetiune a politicei financiare cându aru stă înainte casei unu bugetu esitu din iniciativ'a ministeriului de fatia. Cu tōte aceste în siedint'a

prindu mai multe adevăruri, dificulu înse de aplicatu în Turci'a. Autorulu începe prin a spune ca influint'a și protectiunea englesă asupr'a Turciiei, pre care o recomandă asiă de multu Fuad-pasi'a, a începutu a scadea și acusă pre I. Pōrta de ingratiitudine, pentruca nu corespunde la sacrificiele ce a facutu Angli'a pentru Pōrta.

Autorulu critica și atitudinea din ce în ce mai indiferentă a politiceii englese în afacerile Turciiei. De aci autorulu vede mai multe pericole pentru Turci'a, între care enumera, fără cuventu, și tendintiele Serbiei, Romāniei și Muntenegrului de a rupe cu suzeranitatea Portii. Cestiunea schimbărei succesiunei la tronul, și mai alesu persecutiunea creștiniloru și a convertitoru protestanti, este dupa autoru, unu ce periculosu pentru Turci'a. Persecutiunea creștiniloru, derimarea unei bisericii ce se cladea și închiderea unoru școli protestante în Siri'a de cătra Essad-pasi'a, guvernorul de atunci (adi ministru alu marinei), este fōrte multu criticat de cătra autorulu Lewis Farley. (Acele fapte au causatu și protestulu șgomotosu alu alianței evanghelice). — Autorulu arēta ca adeverat'a causa de slabiciune și ruina a imperiului otomanu este mai alesu starea financiară și risipirea baniloru publici, chielțuelele nemesurate și inutile mai alesu din partea Sultānului, ministriloru și guvernoriloru. Autorulu arata cu cifre cum chielțuelele și imprumuturile onerōse au ajunsu sa absorbă tōte resursele, încātu cupōnele nu se mai potu plăti decātu totu prin noii imprumuturi, și consilia pre englesi a nu mai dă bani

de luni și va dă ministerulu parerea sea asupr'a bugetului facutu dejă și va esprime și unele dorintie ale sele, cu acea ocașiune va aretă și directiunea principale, de care se conduce în politic'a financiare.

Irānyi reflectēza ca suntu mai multe agende de resolutu decātu căte amintescē ministerulu

Zsedényi intrēba ca are de cugetu ministerulu a aretă modalitătiele dezbaterii bugetului, la ce ministrulu *Szēll* raspunde afirmativu.

Madarász face dōue interpelatiuni. Un'a privește presiunile la scoterea contribuției în Szentes și alt'a limb'a magiara că limba oficială la organele drumului de feru. La cēsta din urma asigură min. de comun. *Pēchy*, ca va observă strinsu ordinațiunile emise de antecesorii sei, ceea ce a multemitu pre interpelante.

Irānyi doresce sa cunōca formul'a juramentului pentru ministri.

Dupa această urmēza alegerea presiedintelui casei. Din 447 deputati verificati au fostu presenti 314 și dintre acesti'a au votatu pentru *Ghyczy* 297 și 17 pentru *Laszlo* din stāng'a estrema.

Casea a primitu pre noulu presiedinte cu aplause vii.

Intr'unu discursu scurtu multiamescē *Ghyczy* pentru onorea această, și se recomanda spriginului casei. Dupa această anuncia ordinea dilei pre luna viitōria și ca siedint'a din diu'a următōria, fiindu pauza, se stramuta pre sambat'a următōria. Cu aceste siedint'a se incheia la 12 ore.

Din Spani'a nu avemu nimic'a nou. Situațiunea înse este liniscită și poporulu spaniolu saluta cu fericire nōu'a era de pace și stabilitate ce promite suirea pe tronul a regelui Alfonso. Pretutindeni pre unde se presenta junele rege, dicu corespundintiele englese, elu este aclamatu cu entusiasm. Astfelu fu primitu regele Alfonso, dice „Standard“, atātu la Burgos cătu și la Valladolid. Pre cându poporulu spaniolu esprima astfelu sentimentele sele de devotamentu și incuragiare pentru noulu suveranu, siefi militari se stringu în giurulu

Turciiei. Autorulu mai spune remediulu gasitu anul trecut prin punerea tesaurului sub controlulu banței, seu bancheriloru interesati, nu are de rezultat decātu a stringe veniturile mai bine, iēra cătu pentru chielțuieii nici unu obstaculu seriosu nu s'a adusu. De aci continuarea reului care duce la ruina, căci trebuintiele și chielțuelele crescū fără sēma, fără că si veniturile sa crēscă în proportie.

Autorulu esagerēza pōte și merge prea departe, cându vede în starea financiară a Turciiei ducerea la bancruta, și în starea politică mergerea la desmembrare. Asemenea conclusiuni esagerate ni se parū cu atātu mai ingrigitōrie cu cătu le audim din gur'a unui englesu care a studiatu de aprōpe lucrurile în Turci'a în cursu de 18 ani, și care pentru scrierile precedente ce amu mentionatu, a primitu laude dela cele mai mari organe englese că *Times*, *Daily-News*, *Morning-Post*, *Aaily-Telegraph*, *Financier*, *Levant-Herald*, etc. Ce voru dice aceste organe și despre acestu din urma opusculu plinu de predictiuni sinistre despre Turci'a?

Autorulu mai constată ca elementulu musulmanu merge scadiendu în Turci'a, pre cându elementulu creștinu merge crescendu și progresandu.

Autorulu amintescē ca Fuad-pasi'a se intrēbă totu-dēun'a cu ingrigire: ce se va intēplă cându Franci'a, preocupată de alte interese ale sele, va caută combinatii chiaru ostile Turciiei și o va imbrancī? Autorulu crede ca Franci'a n'are altu ce va de facutu acum, decātu a se luptă pentru „întregitatea Turciiei.“ — Cātu

tronului și se silescu a-i dă totu concursulu pre câmpulu de arme. Dilele trecute veteranulu maresialu *Espartero* avū o intalnire fōrte cordială cu regele Alfonso. Betrānulu maresialu i esprima simpathi'a și devotamentulu seu, și spre suvenirea acestei intalniri oferī regelui cordonulu seu cu care luase parte la numeroșele batalii în lung'a sea cariera militară.

Regele scōse atunci din peptu unu insemnu ce purtă Carolu III și-lu puse pre peptulu maresialelui. Asemenea demonstratiuni din partea siefiloru militari, că si manifestările poporului spaniolu, probēza dorint'a unanimă de a se consolidă tronulu și prin elu ordinea și stabilitatea, atātu de multu sdruncinată prin tristele esperintie republicane și prin oribilulu resbelu civilu dela Nordu. Spani'a este liniscită și plină de încredere în suveranulu ei; numai în căte-va provincii dela Nordu bandele lui Don Carlos continua a țienē spiritele în neliniscē și a purtă ruin'a ori pre unde potu resbī. Dorint'a de a sferși cu resbelulu civilu este unanimă. Insusi siefulu partitului republicanu moderatu *Castelaru*, în urm'a tristei esperintie facută cu republicanii rosii și comunisti, cari 'lu debordau cu pasiunile și anarchi'a lorū, s'a pronunțiatu, precum scimū, pentru principiile conservatōrie; iēra în fati'a proclamărei regelui Alfonso, dlu *Castelaru* pastrēza o atitudine neutră și o patriotică resemnare, ceea ce ecivalēza cu o recunōscere. De alta parte maresialulu *Serano*, întorcendu-se la Madridu, a cerutu o întrevedere cu regele Alfonso spre a-i aduce omagiele și devotamentulu seu.

Din partea puteriloru Europei s'a aretatū asemenea tōta încrederea și simpati'a regelui Alfonso XII. În urm'a initiativei Austro-Ungariei, Rusi'a, Franci'a și Portugali'a, s'au grabitu a-si tramite reprezentantii lorū cari au si prezentatu la Madridu epistolele lorū credentiale. — Numai Turci'a, suparata pentru venirea ministrului plenipotentiaru alu Spaniei la București cu epistol'a regelui Alfonso XII, nu voiesce a recunōce pre noulu Suveranu alu nobilei natiuni ispaniole! Insasi M. S. Regin'a Angliei, cu tōta politic'a

pentru Angli'a, autorulu englesu dice ca rēu'a administrare a Turciiei de vre-o trei ani încōce a desgustatu pre amicii ei din Angli'a și ca „opini'a publică din Angli'a este tare formată asupr'a acestui punctu, ca nici unu guvernulu englesu nu se va mai aventură în sporirea greutăților statului prin încercarea de a pastră preiturci la Constantinopole.“

Autorulu mai crede ca Russi'a aru putea profită de desmembrarea Turciiei.

Autorulu englesu insista și în capitululu alu III alu scrierei sele asupr'a opiniiei sele despre decadent'a imperiului otomanu în Europ'a, și perspectiv'a ce recomandă Osmaniloru de a fundă unu imperiu asiaticu între golfulu Persicu și Mediteran'a reinviindu în elementulu lorū glori'a califiloru. Nu vomu urmă înse pre autoriu în prorociele sele sinistre despre imperiulu otomanu, și ne vomu oprī aci cu mentiunarea acestei curioșe scrieri.

Dēca amu analisatu această scriere nu este din vre-unu spiritu de ostilitate, nici spre a dă importantia mare seu crediamentu la tōte cele scrise de autoriu; amu voitu numai a notă modulu de vedere alu unui scrietoriu englesu, care a traitu 18 ani în Turci'a, și care prin alte scrieri ale sele totu asupr'a Turciiei, și a atrasū atentiunea și chiaru laudele celor mai importante diuarie din Angli'a.

E de mirare în adevēru a vedea tocmai pre unu englesu mergendu asiă de departe cu prevederile sele sinistre despre imperiulu otomanu.

FOCISIORA.

Opiniunea unui englesu despre Turci'a.

A aparutu de curendu unu opusculu în limb'a englesă tiparitu în Londr'a sub titlu *Decadent'a Turciiei* din punctulu de vedere financiaru și politicu, (*The decline of Turkey, financial and political*). Autorulu acestei scrieri recente este d. Lewis Farley, care a petrecutu mai multi ani în Turci'a de Europ'a și de Asi'a, și care a mai publicatu, în urm'a unoru studii de aprōpe, diferite alte scrieri asupr'a Turciiei, suntu acum căti-va ani: *The resources of Turkey*; — *Tivo Years in Syria* (doi ani în Siri'a); — *Turkey in 1866*, și *Modern Turkey*; aceste scrieri au fostu multu recomandate de cătra diuarele englese.

Acestu investigatoriu scrupulosu și uneri severu, amersu prea departe cu calculele și prevederile sele asupr'a prezentului și viitorului Turciiei. Nu vomu urmă dara pre d. Lewis Farley în tōte investigatiunile și predictiunile sele sinistre despre sōrtea imperiului otomanu. Ne vomu margini numai, lasāndu respunderea asupr'a autorului, a mentionă sumariulu ideiloru de care se ocupa în opuscululu, de care vorbimū mai susu.

Autorulu gasesce ca Turci'a merge descrescendu mai alesu dela mōrtea lui Aali și Fuad-pasi'a, singurii diplomati mari pre care dice ca i-a avutu Turci'a. Autorulu publică și testamentulu politicu alu lui Fuad adresatu Sultānului dela Nitza în 1869. înainte de a murī, și în care se cu-

reservata a guvernului englesu, a es-primatu simpatii pentru Spania si a facutu voturi pentru reusita junelui Rege Alfonso, pre care guvernulu englesu l'a recunoscutu de faptu, iera cele alte puteri mari in modu oficialu.

Printr'unu decretu dela 11 Februarie, Regele Alfonso a chiamatu inca 70,000 de omeni sub arme. Banc'a Spaniei a avantiatu guvernului 100,000,000 reali.

Spiritulu armatei dela Nordu este escelentu, din corespondetiele lui *Standard*; iera deca s'au intreruptu miscarile militare, in urm'a unoru incercari infructuose dela inceputu in giurulu intaririlor Estellei, acesta se esplica prin rigorea tempului si prin necesitatea de a concentra fortie suficiente pentru a lua cu asaltu nisce intariri muntose ca acele dela Estella unde carlistii au concentratu tote fortiele loru spre a face o ultima si desperata resistenta. S'a vorbitu dilele trecute prin diare despre ore cari succese ce au avutu carlistii contra atacurilor unei parti din armata alfonista la Lorc'a si Lacaru. E bine inse a ascepta lamuriri in privinta aceluor fapte militare si a nu da mare importantia unoru victorii pre care le canta don Carlos intr'o proclamatie de incuragiare catra soldatii sei.

Despre cestiunea drumului de feru pre la Turnulu rosu.

(Prelegere instructiva tienuta in reuniunea meseriasiloru sasesci din Sabiu de C. Schochterus.)

(F i n e.)

Prin aceste espuneri ale mele nu voiescu sa facu problemateca insemnatateca junctiunei Temisii, mai multu eu dechiaru, si sustienu ca cladirea acestuia este de recomandat in interesulu drumuriloru unguresci; lini'a Temisii e unu drumu ce face concurentia drumului Cernauti-Iassi si ea va aduce o parte nu neinsemnata din comerciulu, care acum si ia drumulu preste Moldov'a si Galiti'a dela Galatiu, la drumulu orientalu ungurescu si la lini'a Tis'a, o insemnatate mai mare pentru comerciulu orientalu nu mai are acesta linie, nice cause strategice nice alte cause locale nu determina comerciulu sa ia o cale care nu-i aduce avantagie coesdundietorie.

Comerciulu celu mare orientalu, care 'si ia drumulu seu preste Constantinopole si Varn'a nu va veni pre lini'a Temisii, ci deca nu se va afla o ruta coesdundietoria, pre drumulu de statu via Orsiov'a, dreptu aceea interesele junctiunei pre la Temisii nu se pagubescu prin Turnulu-rosiu.

In cele premerse credu ca amu demonstratu de ajunsu insemnatateca junctiunei pre la Turnulu-rosiu, acum mi permitu a marca insemnatateca acestei junctiuni pentru industri'a Transilvaniei. Deca argumentarea in acesta privintia nu va fi esauritoria, me rogu de onorat'a adunare sa-mi escusa acestu defectu cu faptulu, ca nu sum barbatu de specialitate si numai in tempulu din urma mi s'a datu ansa sa me ocupu de acesta intrebare.

Industri'a Transilvaniei de seculi a aflatu locurile ei de vendiare in Romania si Bulgari'a, comerciulu intre aceste tieri a fostu forte viu. Marfele curelariloru, funariloru, papucariloru, cojocariloru, bugnariloru, marfele de coloritu, productele chemice, lemne de edila, marfa de sticla si arama, lipsindu in aceste tieri, s'au importatu din Transilvania; de alta parte s'au importatu in Transilvania: vite cornute, oi, porci si alte animale in multime mare, dupa aceea grane, fructe sudice, marfuri tiesute, lana, sau etc. . . . Comerciulu cu tierile acestea a dusu pre multi dintre meseriasii nostri cei harnici la o stare buna modesta, multi negutiatori transilvaneni au ajunsu prin comerciulu cu lemne, lana, grane si prin comerciulu de vite

la o stare relativu buna. Unu venitu vamalu nu neinsemnatu a isvoritu din acesta comunicatiune pre sem'a statului.

De vr'o cati-va ani incoace lucrulu sta altfelu, comerciulu si comunicatiunea din anu in anu s'a impunitatu si nu dupa multu industri'a transilvaniana va fi alungata cu totulu din aceste tieri. Caus'a nu e de a se cautá acolo, ca industrialii nostri transilvaneni nu mai suntu in positiune a acoperi lips'a, ci intr'acea, ca marea Romania se inneca cu fabricate englese, franceze si germane, cari vinu pre mare si cari prin cladirea progresiva a linielor de feru romane castiga totu mai multu terenu; — cu catu vomu fi inse impinsi mai multu spre apusu, cu atatu mai putienu voru pute sa concureze fabricatele nostre cu cele esterne

Astadi ni este deschisa numai Romania mica; pentru a ajunge acolo, noi din consideratiune ca drumulu preste Turnulu rosu pre partea romana se pote folosi numai o parte din anu, trebuie sa mergemu preste Brasiovu Ploiesci, prin urmare trebuie sa percurgemu Transilvania in latulu si Romania in totu intregulu ei, pentru ca sa potemu merge la tergu, si acesta va face nu numai Sabiuu, ci si Oresti'a, Sasu-Sebesiuu, Alb'a-Iuli'a, Mediasiuu, Cincu-mare si Nocrichiulu, in parte si Clusiuu si Fagarasiulu. De-si fabricatele esterne cu tote ca se producute eftine prin transportulu marinu la debarcarea loru in porturile romane nu suntu mai eftine, decum suntu ale nostre in loco, prin urmare noi putemu sa tienemu o concurentia avendu o impreunare sigura si directa cu Romania, totusi acesta intre impregiurările date nu e cu potentialitate, pentruca fabricatele esterne percurgu dela fia-care portu alu Romaniei pana in Romania mica pre drumulu de feru abia jumetate din calea ce avemu sa o percurgemu noi, transportulu e dara cu diumetate mai micu decatu acela, pre care trebuie sa-lu platimu noi pentru fabricatele nostre.

Afara de acesta industri'a romana, favorita de impregiurari, s'a radica in proportiune cu trecutul si ia unu sboru insemnatu.

Deca devine inca junctiunea pre la Orsiov'a fapta si se statorcesc astfelu o junctiune ferata directa cu nordulu, atunci pericolulu de a fi alungati cu totulu din Romania mica e de totu aproape, pentru ca cu deosebire fabricantii germani si voru pute aduce productele loru cu tote ca distantia e mai mare, mai eftinu la acelu piatiu, de catu ai nostri, de-si suntemu in imediata apropiare de locul vendiarei.

Fiindu inse odata respinsi dela tergu abia ni va succede seu numai cu sacrificie grele ni va fi posibilu sa ne reocupamu acelu piatiu, pentruca esperintia ne invetia, ca industria i este mai usioru a tieni chiaru si la o concurentia periculoasa locul celu de vendiare perdutu.

CREDU CA NU TREBUIE SA ESPUNU MAI DEPARTE URMARILE CELE TRISTE CE LE ARU ADUCE UNU ATARE EVENEMENTU CU SINE, ELE SE VORU OBTRUDE DE SINE FIA CARUI.

Ne plangemu adese-ori ca industri'a Transilvaniei cu incetulu merge spre apunere, ca seracia sporesce intre meseriasii nostri si de aceea ne nesuimu a afla medilócele cu cari sa delaturamu acestu pericolu.

Capitalu de economisare si materia bruta mai eftina suntu medilóce, cari voru pote impedeca reulu; mai multu inse, dupa parerea mea modesta, e unu atare medilocu unu locu asigurat pentru vendiarea marfei gat'a; multi dintre meseriasii nostri peru cu magazinulu de marfuri gat'a, mergendu in localulu de lucrare alu meseriasiloru nostri vomu afla, unde era capitalulu si materialulu brutu,

pentru a pregati o provisiune de marfa mai mare, unde lipsea inse vendiarea ei.

Ce insemnatate a avutu Turnulu rosu pentru comerciulu intre Transilvania si Romania mai inainte si ce insemnatate pote sa aiba in venitoriu prin o impreunare iute si sigura a ambelor tieri, potemu sa deducemu din datele urmatórie, din anulu 1872, asiá dara dintr'unu tempu candu comunicatiunea era cu totulu manca.

Importu: Spitierii si fructe sudice, legume, grane, faina, pesci, piei, peri, cera, miere, brandia, unsore si uleuri, materii de coloritu si argasitu, lana, lemne, vite de soiu si macelaritu.

Esportu: Legumi si plante, grau si fructe de campu, faina, producte de nutremente, carne, unsore si oleu, pesci, cera, mnere si brandia, beuturi, inu si canepa, marfa de inu si canepa, producte de bumbacu, lana, vestiminte, marfuri de sita si peri tieposi, marfuri scurte, piei, lemne, sticle, instrumente, producte chemice, sapunu, lumini, etc.

Venitulu netto din acestu comerciulu e 98,446 fl, 48 cr. v. a.

De acesta junctiune grabnica si sigura cu Romania ne dore pre noi, dara o vomu pute ajunge numai prin cladirea drumului de feru pre la Turnulu-rosiu; instinctulu conservare trebuie sa ne silasca a pune tote la cale, pentru ca acesta junctiune sa devina fapta catu mai curendu. E siguru la tota intemplantia, ca drumulu feratu pre la Turnulu-rosiu trebuie sa se cladisca; trebuintia comerciului universalu, va fi aici decisiva. Candu se va intempla acesta, mai tempuriu seu dupa diecenie, nu ne pote fi totu atata, pentru ca cu catu mai tardiu se va esecuta cladirea, cu atatu mai putienu folosu va aduce meseriasiloru nostri.

Mi terminu prelegerea mea, pentru care ve ceru indulgentia amicala, cu dorintia, ca sa putemu vedé in celu mai de aproape tempu junctiunea pre la Turnulu-rosiu gat'a, fiindu ea atatu in interesulu imperiului nostru, catu si alu industriei transilvaniane.

† Romania.

Cestiunea juratiloru in camera,

(F i n e.)

Acesta lege e arm'a cea mai puternica ce ni se da in mani spre a urmari mai tardiu o mai mare libertate electorala. D-sea se bucura de acesta lege, care, in adeveru e o deviatie dela constitutiune — ca si legea comunala; — pentru ca numai in aparentia e restrictiva, si ca e o arvuna pentru reformarea legi electorale.

Departu de d-sea a arunca celu mai micu cuventu asupra poporului nostru. A deduce inse, ca unu poporu pote fi moralu fara a avea cultura, acesta e unu nou sensu. Adeverat'a morala sta in strensa legatura cu cultura poporului. De aceea trebuie a se pune o limita. Si odata stabilita o limita, nu mai pote fi vorba de cifra. Nu averea e o diploma de capacitate; dara celu putienu avemu garantia, ca omulu avutu va fi luminatu mai bine de chiaru interesele lui.

Declara dara ca d-sea se unesc in totulu cu proiectulu guvernului.

Se cere inchiderea discutiunei. Dupa cate-va cuvinte ale dlui Cogalniceanu contra inchiderei, adunarea incuviintiéza a se continua.

D. Cantili, avendu cuventulu, dice ca nu s'a pusu de d. Iepureanu cestiunea pre adeveratulu ei terenu. Nu e vorba aici de cestiune politica, cum a voitu s'o faca d. Iepureanu, ci curatu o cestiune de sciintia. Juriulu e espresiunea tierii in judecat'a afaceriloru criminale. Cestiunea e de a face sa participe catu mai multi cetatieni ca sa judece afacerile societatiei.

Dupa mai multe digresiuni spre respunsu dlui Iepureanu, dice ca juriulu nu e o institutiune straina la noi. A existatu totu-deun'a sub diferite forme.

Nu e destulu a dice ca nu se suprima o institutiune. Si d-sea vede ca se conserva numai fantom'a institutiunei. Candu se restringe censulu, intentiunea celoru ce o facu i pare ca e a face sa participe catu mai putieni cetatieni la judecat'a loru propria.

S'a acusat juriulu. Facutu-s'a insa unu paralelismu intre arbitrarele juriului si a le judecatoriloru permanenti? D-sea cunoaste cate-va casuri care s'gduie terenulu pre care s'a pusu d. ministru candu a acusat juriulu.

S'a mai vorbitu de moralitatea poporului. Dufaure, a disu, in camer'a franceza, ca „moralitatea e accesibila tuturor claselor societatiei.“ D-sea va adauga ca a vediatu adesea mai multu simtiu de moralitate in judecatorii jurati de catu in cei permanenti.

D. ministru voiesce a suprima incetulu cu incetulu juriulu. De ce sa me judece pre mine numai boerii si comerciantii cei bogati? Acesta nu e ore numai unu simulacru de jurati? D. ministru voiesce alu suprima. A luat mai multe crime dela jurati; mane pote si falsurile, si pote chiaru totulu. Nu se opune d. Cantili la conditiunile de capacitate. Cere ce-va mai multu, cere si moralitate si independentia. Mesur'a censului propusa de guvern e arbitraria. Pentru aceea aru fi mai capabilu celu cu unu censu de 1500 lei de catu celu cu 500? Este multu mai bunu articolulu din legea de adi, unde venitul juratului sa cere a fi de 1200 lei. Si apoi se scie ca mai multi suntu cu censu de 1200 lei de catu cu 1500.

Roga dara adunarea a mentine legea esistenta, ori-ce avere; asemenea si asupra patentelor sa se lasa ca jurati patentari si pana la a patr'a clasa.

Dlu Al. Lahovari, ministrulu justitiei, vede ca d. Cantili nu voiesce a lua in seriosu nici legea penala votata de ambele corpuri legiutorie. Amendamentulu d-lui Cantili i pare prea glumeti. N'are ce dice altu, de catu ceea ce a aretatu in espunerea de motive, de catu cauzele care l'au facutu a presentá acestu proiectu.

D. Cantili a disu ca judecat'a juriului e judecata; odata ce a proclamatu acesta, trebuie sa proclame sufragiulu universalu la jurati. Nu-lu putemu insa ave aici, precum nu-lu avemu nici in politica. Cu tote astea, d. Cantili admite restrictiuni. Si deca ni s'a probatu ca restrictiunile vechi nu, au fostu suficiente, nu trebui sa punemu restrictiuni noue?

D. Cantili ne face frase, si noi avemu trebuintia de legi. Pana adi, in sa nu s'a potutu gasi o norma spre va edea capacitatea, moralitatea si inteligentia unui juratu de catu prin censu. Asiá e in Bavaria, in Italia si in alte tieri. S'a facutu parte tuturor claselor societatiei. Trebuie sa facemu totu ca sa avemu buni judecatori. In Prusi'a si Bavaria, in Italia chiaru censulu e multu mai mare, si se socotesce pre impositulu fonciaru. In Italia, care are atat'a asemenare cu noi, censulu e de 300 lei ca impositu.

D. Cantili a mai disu ca suntemu inimizii juriului. D. ministru dice ca sa ferisca Dumnedieu pre juriu de amici ca d. Cantili, caci de inimizii va scia si se apere singuru. Noi punemu juriulu mai pre susu de lingusiri si pasiuni.

Discutiunea fiindu inchisa asupra articolulu 258, comisiunea consultandu-se asupra amendamentulu d-lui Cantilide a se mentiené censulu actualu de o mie doue-sute franci venitu pre anu 'lu respinge.

Art. 258 se adopta nemodificatu.

Art. 259, 260 se adopta asemenea nemodificate.

Draosu, in 19 Februaru 1875.

Dle redactoru! Luându parte la sinodulu parochialu din comun'a noastră bisericească gr. or. Draosu in protopopiatulu Cohalmului, tîenutu in 19 Ianuaru a. c. — dintre alte afa-ceri importante ale acelu sinodu, cu permisiunea multu onoratu d-vóstre, voi u face cunoscutu onoratului publicu cetitoriu, o lucrare vrednica de imitatu, seversita in acelu sinodu.

Inca înainte cu vre-o câti-va ani se decise in acelu sinodu, a jertfi fiesce-care individuu din comuna la ca-ratulul grâului in satu, câte o claiu de grâu spre scopulu ss. biserice, ceea-ce s'au si practisatu mai multi ani, formându-se unu fondu frumosu bis. din care s'au cumperatu si unu locu pentru scôla, ba s'au claditu chiaru si scôla din pîtra cu 2 incaperi spatiose, iera mai tardiu s'au cumperatu si unu locu spatiosu fôrte frumosu impregiurulu scôlei cu banii din acelu fondu.

In anulu 1868 inse au venitu o calamitate ingrozitória asupra acestei comune; unu focu infioratoriu a prefacutu tôta adunarea de véra a locuitorilor români draoseni in cenusia, dara astu-feliu, in câtu nici unu crestinu n'au remasu neparlitu pâna in fati'a pamentului de acea calamitate ingrozitória.

Dela anulu acel'a tristu deci, s'au fostu intreruptu formarea fondului acelu'a frumosu, căci o parte mare din locuitorii nostri din Draosu, remanendu pre s trade, au trebuitu sa iae lumea in capu, — si sa-si parasésca caminele loru pre mai multi ani, pâna cându in anulu trecutulu 1874. Sinodulu parochialu au decisu de nou continuarea formării fondului cu atātu mai vertosu, căci tocmai impartasise si prealuminatulu Consistoriu archid. unu circulariu, prin care se indemnua crestini nostri la formarea astoru-feliu de fonduri. In acelu sinodu se aduce conclusu: că fiesce-care individuu sa jertfésca 1—2 ferdele de grâu spre scopulu amintitu, si eata! conclusul acelu n'au remasu numai pre harthia precum remanu multe, — acelu conclusu din 'an. 1874 cu ocaziunea sinodului din 19 Ianuaru a. c. s'au adusu la indeplinire, căci in fati'a sinodului s'au mesuratu la 50 adeca cinci-dieci de galete de grâu frumosu, adunatu de pre la credinciosii nostri români din Draosu, care cantitate de bucate s'au si vendutu crestiniilor cari au avutu lipsa, totu-deodata hotarindu-se de nou in acestu sinodu; ca pre viitoriu, fiesce-care crestinu sa dea la caratulu grâului câte o claiu de grâu, si la culesulu cucuruzului câte unu sacu séu doi de cucuruz, spre formarea fondului mai departe, carele pre lângu o intrerupere de vre-o 7 ani, si pre lângu acea ca au acoperitu tôte lipsele bisericesci si scolare, ba in vre-o 7 ani au supplinitu si salariulu invetiatorescu, pre lângu compunerea realitatiloru pomenite etc. totu-si se apropia astadi la 1200 fl. v. a. adeca o mie dôue sute floreni.

Lauda deci presiedintelui acelu sinodu p. adm. prot. si parochu I. Iosifu cá conducatorulu acelu'a carele au condusu in calitate de parochu 35 de ani acea comuna si 20 de ani protopopiatulu Cohalmului cu lauda, — lauda comitetului nostru parochialu, lauda tuturoru crestiniiloru nostri draosieni!! — de Ddieu cá sa servésca de modelu si altor'a! — N.

Varietăți.

* Contele Franc. Haller, capitani in gard'a de corpu reg. ung., generalu de cavaleria, a muritu in 6 Martiu n. la Vien'a, in alu 79 anu alu victiei seles.

* „Partid'a liberale“ dice „Közerdek“, vrea sa .aca o ovatiune splendida lui Fran-

ciscu Deak in semnu de recunoscintia pentru servitiile ce le-a facutu patriei si natiunei seles.

** Ore cine a respanditu faim'a ca in „cercurile normative“ se vorbesce de desfintiarea trupei de venatori. Scirea a facutu sensatiune, cu tôte ca nu crede nimenea, ca trup'a acést'a meritata in atâtea campanii va fi desfintiata.

* Assentarea s'a inceputu aici Marti. De asta-data a asistatu la assentare comisariulu ministeriale Albertu de Gruz din partea ministeriului pentru aperiaa tierci.

* Societatea dramatica a lui Dorn are sa se sosésca aici Luni in 15 Martiu n.

* Wie der Schelm, so denkt er. (Misielulu cugeta misionelesce) ni veni aminte cându audiramu ca nisce barbati carunti si cetiramu ca „Gaz. Tr.“ afectéza indignatiuni asupra indignatiunii nostre, cărei i dederamu espressiune in varietatea „Condeiu simbrasiu“ din nr. 12 alu foiei nostre. Apostolulu ginteloru dice: Celu curatu tôte suntu curate; celu spurcatu tôte suntu spurcate. „Orientulu latinu“ inse face verfu, elu se vede ca intrece in fariseismu ori ce idealu in genulu acést'a. „Orient. lat.“ cu fanfaronade, cari nu-lu prindu, vorbesce giuru in pregiurulu intrebarei ce i s'a pusu de „Gazet'a Transilvaniei“, dara la lucru nu raspunde, de câtu insulta, va se dica, si esercita meseri'a sea mai departe.

Cu tôte aceste ocau'a cea mica literaria, cá si cea politica este la „Or. lat.“ in mâna, l'amu lovitulu preste mâna, se vaieta, dara inca n'o lasa ca i e rusine. Rusine sa i si fia unu diurnalu care dupa ce comite unu pecatu grosolanu voiesce sa se ascunda sub masc'a „idealurilor“ Astfeliu de idealuri cum e celu din cestiune esu din malitia, dara nu din interesu literariu.

Audimu ca si comitetulu Asociatiunii s'aru fi amestecatu in afacerea acést'a. Nu credemu o astfeliu de atitudine, carea nu voimu sa o calificâmu, dela o corporatiune venerabile, si reducemu tôta scirea la vre-o scornitura malitiósa.

* Co invetiatura sa se dea „feteloru.“ Din capulu loculu este o negalanteria a numi pre fiiele nostre „fete“ si nu „domnisióre“, barbatulu inse, carele a avutu cutezanti'a de a se folosii de numirea acést'a anticuata (invechita) nu e multiamitu nici decum nici cu erezia acést'a. Eiu recomanda, intr'o fóia nemtiésca urmatórele, astadi de totu curiósese norme (se intielege pentru „fete“): Datile prin scôla cultura regulata. Invetiatile a gati bucate nutritórie. Invetiatile sa spele, sa calce cu ferulu, a caputá ciorapi, a cósese nasturi, a-si cósese vestimintele proprie si a si face o camasia cum se cade. Invetiatile sa scie cósese páne buna si mijlociirea unei culine bune sa faca de prisosu apotec'a. Spuneti-le ca unu florinu face o suta de cruceri si ca numai acel'a pastreza, care da din mâna mai putienu de câtu castiga, si ca toti câti dau mai multu trebuie sa seracésca. Invetiatile, ca o haina de cattun (carton) platita siede mai bine de câtu un'a de metasa facuta pre datorie. Invetiatile ca o fatia plina si rotunda face mai multu decâtu cinci-dieci frumseti ofticóse. Invetiatile sa pôrte papuci buni si tari. Invetiatile a cumperá si a controlá cumparatórea si a vedé ca atātu trebuie sa fia datu câtu a si datu. Spunetile ca sinorele cele multe cu cari 'si stringu corpulu vatema imaginea asemenárii lui Ddieu. Dati-le prin invetiatura minte sanatósa, incredere in sine, ajutorire propria si laboriositate. Invetiatile sa scie, ca unu meseriasiu cinstitu cu mâncile rezfrânte si cu siurtiu dinainte, si déca nu va avé avere pretiu de unu cruceriu macaru, e mai multu vrednicu de câtu o duzina de cei ce imbracati frumosu si cu maniere elegante fura si omóra tempulu. Invetiatile la gradinariu si a avé placere de frumsetiile naturci. Invetiatile pre lângu aceste, déca aveti bani, musica, pictura si

tóte artele, cugetati inse totu déun'a ca aceste suntu lucruri secundarie. Invetiatile ca preumblarile pedestru suntu mai bune decâtu in trasura, si ca florile de câmpu suntu fôrte frumoșe pentru celu ce le pri-vesce cu atitudine. Invetiatile a despretiui totu-déun'a aparinti'a si cându dicu: *asid* ori: *nu asid*, sa nu fia dîsu numai din buze. Invetiatile ca fericirea in casatoria nu alerna dela purtarea esterióra a barbatului, nici dela banii lui, ci numai dela caracterulu lui. Le-ati datu tôte invetiaturile aceste si le-au si priceputu, atunci, cându va fi sositu tempulu lasatile fâra nici o grigia sa se marite; ele voru nimeri de sinele calea cea adevérata.

* Unu proprietariu de case din suburbulu de josu (Pórt'a Turnului) s'a necajitu asiá de tare pre chiriasulu, care i abdisu cuartirulu, încátu l'a vatematu cu unu palosiu la ochiulu stângu si déca nu alergau vecinii se intemplá pôte vre-o nenorocire si mai mare, căci tragea rabiatalu cu revolverulu in bietulu chiriasiu.

* Spre a ne imaginá câtu de colosale au trebuitu sa fia viscoale cu ninsóre in Romani'a, dela 10 Februaru incóce imprumutâmu dupa „Monitoriulu Romaniei“ urmatóriele date:

Pre drumulu dela Bucuresci spre Domnesci, din judetiulu Ilfov, s'au gasitu morti doi individi anume: Alesandru Pred'a si Stoic'a Oprea, din comun'a Domnesci, inemetiti pre lângu saniile loru cu boii. — Pre drumulu Bucuresci-Pitesci s'a gasitu asemenea mortu individulu Radu Militaru, din comun'a Crivin'a, lângu sani'a sea. — Totu pre acestu drumu, lângu cârcim'a alba, s'a gasitu mortu Ioanu Vieru, din comun'a Prisceni impreuna cu doi cai dela sanie. — Pre drumu Brezoai s'a gasitu mórta feméi'a Stan'a, din comun'a Floresci.

Circulati'a a fostu in mai multe párti intrerupta, asiá de esemplu: trenulu accele-ratu care plecase din Romanu spre Bucuresci, Dumineca sér'a la 9 ale eurentei, a fostu inemetitu aprópe de stati'a Faurei. — Dupa mesurile in sa energice luate de prefecturele Buzeu si Braila, pasagerii au potutu fi transportati cu sanii la Buzeu. — Circulatiunea asemenea este intrerupta pre lini'a calei ferate Pitesci-Bucuresci. Pre lini'a Brasiovu-Ploesca de-si viscolulu a fostu fôrte mare, in sa dupa mesurile luate espediti'a a inceputu a trece.

In nóptea de 13 spre 14, in judetiulu Teleormanu s'a simtítu unu micu cutremuru. Cele mai energice mesuri suntu luate in tôta tier'a pentru grabnic'a restabilire a comunicatiuniloru si déjà suntu primite câte-va sciri dela unele localitâti ca cele mai multe linii mari suntu pre drumu de a fi date in circuatine. (Monitorulu.)

* Burs'a in Bucuresci. Insemnatarea Bucuresciloru cá centru mare alu comerციului cresce din di in di. Este invederata necesitate de a se creá aci o bursa dreptu regulatoru pentru comerციu si pentru miscarea lui. Camer'a comerciale si industriale de acolo a compusu unu proiectu de statute si l'au transpusu corpuriloru legiútorie. Burs'a acést'a va fi loculu de concentrare pentru afaceri, comercianti, fabricanti, industriasi, capitalisti, arendatori, proprietari, agenti autorisati de polize si sensali.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Februaru (9 Mart.) 1875.	
Metalicele 5%	71 75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	76 —
Imprumutulu de statu din 1860	112 60
Actiuni de banca	961 —
Actiuni de creditu	231 25
London	111 25
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 75
„ „ „ Temisiorene	76 75
„ „ „ Ardelenesi	76 80
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	104 90
Gablinu	5 24
Napoleonu d'auru (poli)	8 88

Sabiu 9 Martiu n. Grâu 4 fl. 40 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mesteccatu, 4 fl. — xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 13 xr. pâna 2 fl. 67; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; cucuruz (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 33 xr. galét'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.
Lintea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lenne de focu 8—9 fl. stang. austr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 24 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Nr. 49/875.

Edictu.

Ioanu Irimina dia Sacelu, carele de septe ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a lui socia Ann'a Simeonu Munteanu din Sacelu, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divortiale intentatu de numit'a lui socia, se va otari si in absentia lui.

Sabiu 25 Fauru 1875.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresviteratului tractului

(1—2) Sabiului I.

ad. Nr. 47 1875 prot.

Edictu.

Prin care, Bucuru Miclosiu din Merchiasia — scaunulu Cohalmului — parasindu in modru clandestinu pre legitim'a lui socie Mari'a Dobrea, si pribegindu in lumea larga de cinci ani de dile, ceea ce constatéza cu tôta certitudine datele autentice, fâra de a se sci loculu afarei lui, — se citéza a apare inaintea subscrisului foru matrimoniale, in restempu de unu anu de dile dela datulu de mai josu, căci altfeliu, se va decide si in absentia densului procesulu asupra-i urditu, conformu prescriesloru s. nostre biserice ortodoxe resaritene. Cohalmu, 20 Ianuaru 1875.

Forulu matr. gr. or. alu Cohalmului Nicolau D. Mircea m. p.

(2—3) Adm. prot.

Spre orientare

pentru bolnavii de gura si de dinti, precum si pentru cei ce au lipsa de dinti!!

Doctorulu si tehniculu de dinti **C. ZINZ**, cá practiculu de 20 de ani si provediutu cu diplom'a Universitatiei c. r. de Vien'a, se recomanda pentru vindecarea tuturoru bóleloru de gura si dinti, fia, cá acelea sa devina dela dinti séu alte cause; intr'asemenea ofera densulu prepararea de dinti singurateci, precum si de coróne de dinti intregi dupa metodu celu mai nou eglesu si americanu; pre lângu acestea mai posede densulu si unu mijlocu unicu in feliulu seu, prin care ori-ce dorere de dinti se pôte vindecá fâra dorere si fâra delaturarea dintelului pre lângu garantia. — Bolnavii intr'a-deveru fâra midilóce se voru lacuí gratisu la óra 12—1.

In fine va zaborí densulu in escursiunile seles la tôte orasiile dupa trebuintia asiá, încátu sa póta satisfac comandeloru on. pátienti pe deplinu.

A conversá dela 10—12 si dela 3—5 óre.

Locuinti'a e in casele lui Iahn pe Wis Nr. 254.

Tempulu ce va petrece e pâna 20—30 Aprile anulu curentu.

(6—12)

* Indreptare. In corespundinti'a din Cinco-mare, in 2 Martiu 1875. din nr. 15:

Pre fati'a 55 col. III rendulu 20 de susu in josu in locu de „465“ copii greco-orientali — „125“.

Column'a IV rendulu 3 din josu in susu in locu de „modernu“ — „modestu.“